

BIJLAGE 3

Definitielijst bij de subsidieafspraken ONS welzijn 2023

Algemeen

Op de subsidieafspraken met ONS welzijn 2023 zijn allereerst van toepassing:

1. De begripsbepalingen in [Hoofdstuk 1 van de Wet maatschappelijke ondersteuning](#) en [Hoofdstuk 1 van de Jeugdwet](#) ;
2. De begripsbepalingen in [Hoofdstuk 1 van de Verordening maatschappelijke ondersteuning Oss 2020](#) en [Hoofdstuk 1 van de Verordening jeugdhulp 2021](#) .

In de definitielijst hieronder staan de begrippen die niet zijn beschreven in de landelijke of lokale regels. Voor de omschrijving is gebruik gemaakt van wetenschappelijke literatuur en kenniscentra. Sommige definities gelden specifiek voor de Osse (samen)werkwijze.

De lijst is niet in beton gegoten en vraagt voortdurend om bijstelling en actualisatie. Deze versie vormt het vertrekpunt voor 2023.

Definities die gelden voor Wmo en Jeugd

AVE: Aanpak voorkomen Escalatie. Opschalingsstructuur die gehanteerd wordt als het de inwoner niet (meer) lukt om zelf de regie te voeren. Zie verdere uitleg bij regie, procesregie en casusregie.

Basishulp: Hulp of ondersteuning verleend door het Sociaal Team of Centrum Jeugd en Gezin waarvoor geen indicatie nodig is.

Inwoner: Inwoner van de gemeente Oss.

Integraal werken: Er is samenhang in de aanpak tussen verschillende elementen; professionals werken samen en stemmen processen, werkwijzen en expertise op elkaar af ten behoeve van een gezamenlijk plan voor de inwoner.

Outreaching interventies:

Ingrepen in de situatie van de inwoner en zijn omgeving, waarbij de professional actief naar de inwoner gaat en niet afwacht tot er een vraag komt.

Regie:	Een inwoner heeft regie over het eigen leven en neemt zelf beslissingen. Soms lukt dit beperkt of helemaal niet. Dan moet de regie worden ondersteund. Als een situatie onveilig wordt, is het nodig dat een ander de regie overneemt. Er is een verschil tussen casusregie en procesregie.
Casusregie:	Het uitvoeren van werkzaamheden gericht op het bewaren van de onderlinge samenhang bij het uitvoeren van het plan van aanpak bij het behandelen van één specifieke casus. De verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij een casusregisseur. Dit is altijd een medewerker van een van de partijen, meestal de partner met de meeste inhoudelijke expertise voor de betreffende casus. Deze kan zich laten ondersteunen door de procesregisseur.
Casusregisseur:	Heeft de regie over de dagelijkse ondersteuning van een persoon of gezin.
Procesregie:	Het uitvoeren van werkzaamheden gericht op de totstandkoming van samenwerking tussen partijen bij het behandelen van één specifieke casus en de ondersteuning van de casusregisseur bij de uitvoering van het ondersteuningsplan.
Procesregisseur:	Faciliteert de samenwerking tussen professionals of meerdere organisaties.
Sociaal team (ST)	Het lokale team met professionals dat gebiedsgericht werkt in het sociaal domein. Professionals van ONS welzijn (inclusief Jeugd) , consultants van de gemeente (Wet maatschappelijke ondersteuning, Schuldhulpverlening en Werk en Inkomen) en een wijkverpleegkundige, vormen samen het Sociaal team.
Vraagverkenning:	Verkenning van de vraag van de inwoner op alle leefdomeinen bij het eerste contact. Hierbij wordt een 1 ^e inschatting gemaakt van het accent en de complexiteit van de vraag; of er sprake is van spoed of onveiligheid; welke informatie en advies of doorverwijzing nodig en is en naar welke plek het best doorverwezen kan worden.
Vraagverheldering:	Een verdiepende verheldering van de vraag over alle leefdomeinen aansluitend op de vraagverkenning, om de behoefte van de inwoner met een ondersteuning– of zorgvraag in kaart te brengen.
Wachtlijst:	Een lijst van inwoners die zich hebben aangemeld bij aanbieder en waarvan de wachttijd voor het eerste gesprek meer dan 2 werken bedraagt.

Wachttijd: De aanvaardbare tijd van maximaal 2 weken tussen de aanmelding van de inwoner en het eerste gesprek.

Definities Wmo

Collectieve aanpak: Aanpakken die gericht zijn op het verbinden van hulpvragen van inwoners in de wijk waarmee een gezamenlijke aanpak gevormd kan worden of waarop kan worden aangesloten. Het verbinden van individuele vragen staat hierin centraal. (Movisie 2016)

Collectieve activiteiten: Activiteiten die in informeel – of formeel verband worden uitgevoerd in de wijk of buurt en die inwoners met een vergelijkbare vraag of behoefte aan elkaar verbindt, die ze samen ondernemen. Deze activiteiten zijn doorgaans laagdrempelig en kosten weinig voor deelnemers (Movisie 2020: Grip krijgen op outcome)

Collectief sociaal werk: Faciliteren, ondersteunen of creëren van een interventie aan een groep mensen, in plaats van een individu inclusief opbouwwerk. (www.movisie.nl Collectieve ondersteuningsvragen van inwoners oppakken, De Haan 26-07-2019)

Crisis: Levensbedreigende situatie of direct gevaar voor de inwoner, waardoor binnen 24 uur Jeugdhulp of Maatschappelijke Ondersteuning moet worden ingezet.

Eigenkracht groepen: De eigen krachtgroep helpt de inwoner om op eigen kracht problemen aan te kunnen en op te lossen. Door middel van ontdekken van eigen kwaliteiten en eigenschappen en het stellen van haalbare doelen.

Groepsgewijze cursussen of voorzieningen:

Cursussen of voorzieningen, georganiseerd en ook uitgevoerd door een professional, meestal van ONS welzijn. Gericht op herstellen, versterken of handhaven van zelfredzaamheid of participatie. + activiteiten als eetpunten, Meer Bewegen voor Ouderen etc. veelal uitgevoerd met vrijwilligers, waarbij deels professionele begeleiding vanuit ONS welzijn nodig is.

Informele ondersteuning:

Ondersteuning die op een niet-professionele manier en zonder beperkingen en regels wordt verleend (De Boer & De Klerk 2013) De bijbehorende

zorgverleners worden niet betaald, alhoewel een financiële vergoeding soms wel mogelijk is (Ter Meulen & Wright 2012) Onder informele ondersteuning vallen ook mantelzorg en vrijwilligerszorg.

Individueel sociaal werk:

Sociaal werk gericht op het versterken en / of herstellen van participatie en het zelfoplossend vermogen van inwoners en het versterken van hun netwerk

Inwoners in kwetsbare posities:

Inwoners die risico lopen om een achterstand in de maatschappij op te lopen of in een isolement te raken zoals chronisch zieken, hulp- en zorgbehoevende en hun mantelzorgers, ouderen, verslaafden, dak – en thuislozen enz.
(Movisie 2013)

Netwerkversterking: Sterker maken, groter maken en vasthouden van het sociale netwerk van de inwoner die ondersteund wordt

Opbouwwerk Onderdeel van welzijnswerk, richt zich op het verbeteren van woon- en leefomstandigheden van buurt – en wijkbewoners door onder meer de invloed van inwoners in het verbeteren van de leefbaarheid van hun woonomgeving te versterken (Wikipedia 22-6-2022)

Samenwerkplan: Een plan waarin in overleg met de inwoner daadwerkelijk de concrete inhoud, vorm, omvang en duur van de benodigde ondersteuning wordt vastgelegd. Het plan beschrijft wie wat doet; gedurende welke termijn; wanneer en wat er geëvalueerd wordt en (indien aan de orde) wie met de inwoner de casusregie houdt.

Samenwerkwijze: De Samenwerkwijze is de manier waarop in Oss, in het sociale domein met de vragen van inwoners (en waar nodig hun naasten) wordt omgegaan. Bij deze aanpak staat de vraag van de inwoner centraal. Om de vraag helder te krijgen maakt de Samenwerkwijze gebruik van drie vragen centraal: 'Ik wil, Ik kan, Ik heb nodig'. De betrokken professional ondersteunt de inwoner bij het formuleren van de vragen.

Positieve gezondheid: Het vermogen van mensen om eigen regie te voeren en zich aan te passen, ook in momenten in het leven waarin er fysieke, emotionele en sociale

uitdagingen zijn (Dr. M. Huber, arts-senior onderzoeker (thans: Institute for Positive Health);

Preventie: Alles wat ertoe leidt dat zwaardere zorg kan worden voorkomen¹.
(Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu, Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.)

Preventieve activiteiten die vallen onder de Wmo:(RIVM)

- Begeleiding: activiteiten gericht op het bevorderen van zelfredzaamheid en participatie van de cliënt opdat hij zo lang mogelijk in zijn leefomgeving kan blijven.
- Maatschappelijke ondersteuning, evenals voorkomen en bestrijden van huiselijk geweld.
- Woningaanpassingen.
- Helpen van mantelzorgers en vrijwilligers.
- Bevorderen sociale samenhang, toegankelijkheid van voorzieningen, diensten en ruimten, veiligheid en leefbaarheid gemeenten bevorderen.
- Voorkomen dat ingezetenen op maatschappelijke ondersteuning aangewezen raken

Sociale agenda: Een tijdspad van acties gebaseerd op de belangrijkste sociale vraagstukken in de wijk waarbij de input afkomstig is uit de wensen, behoeften en signalen van inwoners gekoppeld aan signalen uit onderzoeksgegevens

Sociale basis: De aanwezigheid van informele netwerken, burgeractiviteiten en betekenisvolle relaties tussen inwoners onderling en tussen burgers, professionals en de overheid.

Steun en leun trajecten:

Trajecten die gericht zijn op steun aan inwoners met een fragiel systeem én die niet zelf aan de bel trekken. De aanbieder houdt in deze trajecten vinger aan de pols door maandelijks of tweemaandelijks contact op initiatief van de sociaal werker en/of de inwoner.

Vrijwilligerswerk: Werk dat inwoners onbetaald en onverplicht doen voor anderen of de samenleving.

Welzijn: Gaat over het goed kunnen leven en samenleven van inwoners en mee kunnen doen zoals zij dat willen en van betekenis kunnen zijn voor elkaar. Het gaat om het gevoel van betrokkenheid in buurten en kernen en de mate waarin inwoners verbondenheid - en medeverantwoordelijkheid voelen voor

elkaar en hun wijk of buurt. Welzijn gaat over meedoen en over 'wel zijn' en over je goed voelen!

Welzijnswerk: Bevordert naar behoefte gemeenschapsvorming, stimuleert het eigen initiatief en het verantwoordelijkheidsgevoel van inwoners zodat mensen naar elkaar omkijken en elkaar tot steun zijn. Welzijnsprofessionals hebben een verbindende rol om met inwoners en netwerkpartners de sociale samenhang en leefbaarheid te bevorderen, zodat mensen voor zichzelf kunnen zorgen en samen initiatieven ontplooien.

Wmo Wet maatschappelijke ondersteuning.

Definities jeugd

CJG: Het laagdrempelige loket voor alle vragen over opgroeien en opvoeden. Dit bestaat naast de Toegang Zorg en Welzijn Oss.

Crisis: Een ernstige verstoring van het normale, alledaagse functioneren van een individu of systeem. De draaglast van een jeugdige, ouder of gezin gaat de draagkracht van henzelf en hun sociale netwerk ver te boven. Daardoor zijn de oplossingsstrategieën die een gezin normaal gesproken inzet niet langer toereikend. Een crisis is een extreme situatie: een gezin belandt van een 'kwetsbare toestand' in 'totale ontredde'ing'. De problemen worden vaak verergerd door allerlei bijkomende problemen, zoals een verslaving, gebrek aan sociale ondersteuning, en financiële en materiële problemen.'

Integrale vroeghulp: Multidisciplinaire aanpak om jonge kinderen met een (dreigende) ontwikkelingsachterstand zo vroeg mogelijk te helpen

POH GGZ Jeugd: Praktijkondersteuner Huisartsenzorg Geestelijke Gezondheidszorg Jeugd.

Specialistische (jeugd)hulp: Ondersteuning en / of hulpverlening waarvoor een verleningsbeschikking of een verwijsbericht noodzakelijk is.

Verleningsbeschikking: Een beschikking in de zin van de Algemene wet bestuursrecht afgegeven door een gemeente aan een inwoner, waarin te bereiken doelen en resultaten worden vermeld en waarmee die inwoner in aanmerking komt voor Jeugdhulp of een Maatwerkvoorziening.

Verordening 2021: De verordening Jeugdhulp van de gemeente Oss

Verwijsbericht: Een bericht van de Gecertificeerde Instelling, huisarts, medisch specialist of jeugdarts waarmee de jeugdige in aanmerking komt voor een Individuele voorziening.

- Verwijzer: Huisarts, medisch specialist, jeugdarts die taken uitvoert in opdracht van de gemeente op basis van artikel 5 Wet publieke gezondheid, gecertificeerde instelling, basisteam Jeugd en gezin, rechtbank, of een andere, door een deelnemende gemeente aangewezen verwijzer.
- Vroeg signalering: Zo snel mogelijk ontdekken van een ondersteuningsvraag.
- Overbruggingszorg: Tijdelijke zorg voor mensen die op de wachtlijst staan voor zorg die nog niet geleverd kan worden. Vanaf het moment dat de Back office jeugd een beschikking heeft afgegeven/gestuurd en de aanbieder heeft geaccepteerd, is de aanbieder verantwoordelijk.